

УДК 323.28

Горбатих А.О.¹, Мамотенко Д.Ю.²

¹ студ. гр. МТЕ-120 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Туризм становить значну частину економіки багатьох країн Європейського Союзу, тому дослідження основних напрямків розвитку туризму має велике значення для регіонального та суспільного прогресу. Відновлення туризму може сприяти створенню нових робочих місць, підвищенню доходів населення, збільшенню інвестицій та підсиленню іміджу країн. Швидка еволюція технологій, зростання конкуренції та зміни в попиті туристів потребують постійного аналізу та оновлення стратегій розвитку туризму.

Згідно останнього Всесвітнього туристичного барометра ЮНВТО за 2024 рік, регіон Європа – найбільш відвідуваний регіон у світі, який досяг 94% рівня розвитку 2019 року за підтримки внутрішньо регіонального попиту і туристів зі Сполучених Штатів [1].

Що стосується внутрішнього туризму відповідно до останнього звіту Європейської туристичної комісії (ЕТС), тенденції залишаються стабільними, хоча фінансовий тиск починає формувати плани європейців щодо подорожей. У звіті відображено аналіз даних 2020-2023 років з десяти європейських ринків: Німеччини, Великобританії, Франції, Нідерландів, Італії, Бельгії, Швейцарії, Іспанії, Польщі та Австрії. Результати показують, що, незважаючи на позитивну динаміку щодо подорожей, відбулося незначне зниження частки європейців, які планують подорожі в певні періоди: 68% мають намір подорожувати, що на 3% менше, ніж у попередньому році. Бажання подорожувати є особливо сильним серед європейців старше 35 років, причому 71% цієї демографічної групи планують вирушити в подорож найближчими місяцями, тоді як серед людей віком від 18 до 34 років ця цифра порівняно нижча – 61%. Серед вибору місць призначення переважно є відвідування сусідньої країни – 32% мандрівників, потім відвідування несусідньої європейської країни – 28% респондентів. Згідно зі звітом, активність подорожей особливо виражена серед респондентів з Іспанії, Італії, Великобританії, Польщі [2].

Хоча більшість європейців все ще схилиються до поїздок на відпочинок (69%), цей відсоток дещо знизився порівняно з попереднім роком (72%). Зокрема, на 3% зросла частка мандрівників, які планують ділові поїздки, і тепер вона становить 8%. Крім того, у звіті підкреслюється, що фінансові обмеження значно впливають на рішення мандрівників: 22% респондентів

висловлюють занепокоєння з приводу зростання витрат на подорожі. Тим не менш, активність щодо подорожей залишається високою, і більшість мандрівників прагнуть зберегти або збільшити свій звичайний бюджет подорожей. У той час як частка мандрівників з бюджетом до 1000 євро зменшилася на 9% порівняно з попереднім роком, відсоток тих, хто має бюджет понад 1500 євро, зріс на 7%. Крім того, європейські мандрівники розробляють стратегію мінімізації витрат під час своїх подорожей: 17% мають намір скоротити покупки, 15% планують скоротити витрати на проживання та харчування, а 12% обирають громадський транспорт або оренду велосипедів. Дедалі більше європейських мандрівників обирають екологічні види транспорту: 17% планують сісти на потяг або автобус під час наступної подорожі, що на 5% більше, ніж у попередньому році. Натомість кількість мандрівників, які планують їздити під час відпустки, зменшилася на 7% [2].

Зазначені зміни у споживчих уподобаннях європейських внутрішніх туристів повинні враховуватися в стратегіях розвитку туризму європейських країн. В ЄС немає окремого офіційного інституту, що займається питаннями розвитку туризму в країнах-учасниках, але цю функцію виконує Європейська комісія (вищий виконавчий орган Європейського Союзу). Структурні фонди Європейського Союзу є найбільшим джерелом інвестицій у туризм, до них відносяться: Європейський фонд регіонального розвитку; Європейський соціальний фонд; Європейський фонд управління сільським господарством; Європейська туристична комісія; Європейський інвестиційний банк та ін.

Європейська туристична політика базується на «European Agenda for Tourism 2030», яка охоплює п'ять пріоритетних сфер: зелений перехід, цифровий перехід, стійкість та залучення, навички та підтримка, а також сприятлива політична основа та управління. У межах кожного пріоритету визначено кілька дій, таких як диверсифікація туристичних послуг за сезонами та місцями, зменшення впливу на навколишнє середовище та підтримка доступності туризму. Іншою ключовою метою програми є задоволення попиту на навички в екосистемі туризму шляхом впровадження «Пакту про навички», моделі спільного залучення для розвитку навичок. Сценарії переходу для європейського туризму були складені у процесі спільного створення із зацікавленими сторонами. Transition Pathway визначає 27 сфер для переходу на зелені та цифрові технології та підвищення стійкості туризму в ЄС. Це вимагає, серед іншого, більш циклічних та екологічно чистих послуг у туризмі, розширеного обміну даними для більш інноваційних послуг та покращеної доступності послуг [3].

Таки чином, поточні тенденції створюють оптимістичний прогноз для європейського туризму, демонструючи його стійкість до глобальних економічних викликів. Щоб повною мірою скористатися довірою

споживачів, галузь повинна ретельно відстежувати та передбачати зміни у споживчих уподобаннях і відповідним чином коригувати свої пропозиції а також враховувати їх у європейській туристичній політиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. World Tourism Barometer 2024 (PPT version). UNWTO Tourism Market Intelligence and Competitiveness Department. Vol. 11(1). Режим доступу: <https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2024-01/barometer-tourism-data-ppt-jan24.pdf?VersionId=ua6xuwZCeveZWEzbIFVP5eXUmGszXhXs> (дата звернення: 21.03.2024). - Назва з екрану.

2. European travel plans marked by financial pressures in late 2023 and early 2024. Режим доступу: <https://traveltomorrow.com/european-travel-plans-marked-by-financial-pressure-in-late-2023-and-early-2024/> (дата звернення: 21.03.2024). - Назва з екрану.

3. European Tourism Agenda 2030: Commission welcomes the commitment of EU countries to make tourism greener, more digital and resilient. Режим доступу: https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/european-tourism-agenda-2030-commission-welcomes-commitment-eu-countries-make-tourism-greener-more-2022-12-02_en (дата звернення: 21.03.2024). - Назва з екрану.